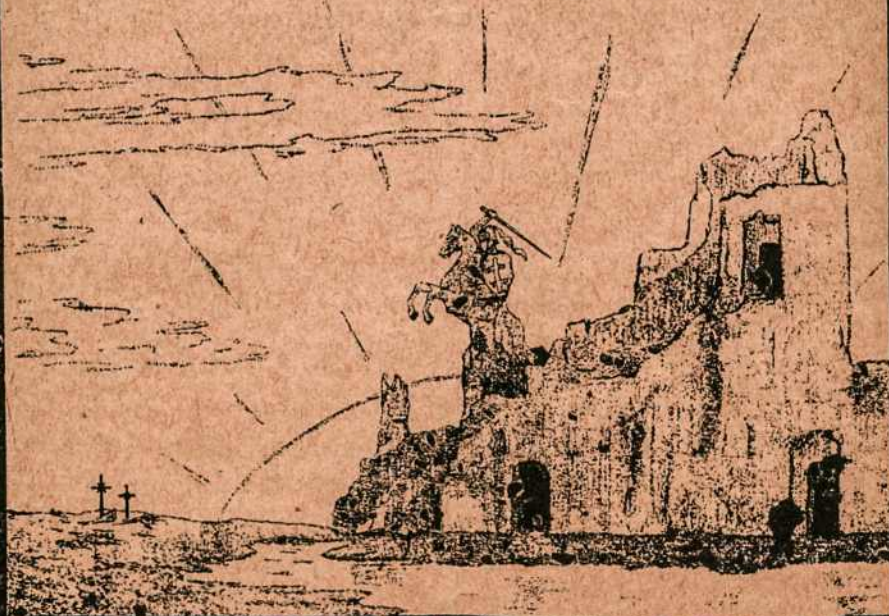

VYTIS

Jaunimo

No. 8 (29)
Laikraštis

Chicago, Ill., U. S. A.
1800 W. 46th St.,
MEADOW AVE.
GEGUZES 18 D.
1917 m.

“VYTIS”

Jaunimo dvisavaitnis laikraštis,
leidžia
Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$1.50
Pusmečiui	.75
Pavienis numeris	.07
Užrubežių metams	2.00

Laiškus ir pinigų siųskite:

“VYTIS”

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

“VYTIS”

(The Knight)
Published twice a month by the
Lietuvos Vyčiai (Knights
of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$1.50
6 month	.75
To Foreign Countries yearly ..	2.00

Advertising rates on application. All
communications must be addressed:

“VYTIS”

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

**DIDŽIAUSIA
KRAUTUVĖ**

**LIETUVIŠKA
CHICAGOJE**

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, sliubinius ir deimentinius, muzikas, gramofonus lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantis visokius šokius; armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitarus. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Musu kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantys už Chicago's orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7309.

Katalogą visiems dykai, kas tik prisijus už 2c. stampą.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.

3246 48 So. Halsted St., Chicago. Ill.

Pavasariniai Kotai, Siutai sulyg šiai madai.

Mes užlaikom už kainas pigesnes, kaip kitur

Pilna eilė vaikų aprėdalių.

Savininkai: A. MASIULIS ir J. PETRAUSKAS

LIETUVIS LAIKRODININKAS.

Kam reikia branzoletų laikrodžių neapsakomo mažumo, žirnio didumo, ilgai laikančių — įsitėmykite! Šituo amatu jau 12-tas metas užsiimu.

Adresuokite:

L. ŽIUKAS

210 York Str.,

BROOKLYN, N. Y.

VYTIS

THE KNIGHT

Tomas III. GEGUŽES (MAY) 18 d., 1917 m. No 8 (29)

Entered as second class matter Oct 23, 1915, at the Post Office at Chicago, Ill., Under the Act of March 3, 1879.

KOKIOS REIKŠMĖS OBALSIAI.

Didelis užmanymas išėjo iš Vyčių organizacijos. Inėjus Suvienytoms Valstijoms į kariaujančių valstybių skaičių, suprasta, kad draug su įvairių tautų jaunuomene, prisieis ir musiškiamis stoti po ginklu ir ginti šios šalies teises ir garbę. Kol dar valdžia priverstiniojo ėmimo kariuomenėn nepavartojo, daug lietuvių jaunimo nuėjo liuosnoriais kariuomenėn. Įvedus-gi priverstinąjį kareiviavimą prisieis tukstančiams lietuvių klausyti įstatymo.

Lietuvos Vyčių vadai suprato padėjimą ir paleido obalsį, kad tie Lietuvos sunai, kurie šioje šalyje liuosai imsis ginklo arba bus pašaukti valdžios, kad jie taptų žymūs, kad būtų žinoma, kad ir lietuviai dalyvauja. Obalsis didelis. Tečiau ne visi tą obalsį supras, gal paskaitys vien tuščiais, be reikšmės, žodžiais. Bus tokių, kurie karčiai net pasijuoks arba net supyks, kad tokie obalsiai skelbiami, nes mes turime žmonių, kurie nepriaugę prie supratimo augštų uždavinių. Bet obalsis tokios svarbos, į kokį lietuvių išėivija ligšiol dar niekuomet nebuvo atsirėmusi. Ligšiol nebuvo progų, ligšiol nei mintin neatėjo lietuviams organizuoti kariuomenę. Bet dabar atsirado patogiausia proga ir lieka vien paukščio mitrumu išsinerti ir lėkti ten, kur atgimstančioji Lietuva mūsų pagelbos laukia.

Lietuvių kariuomenė Amerikoje, tai ne toji, kuri kuokštais išdraikinta kaujasi rusų ir vokiečių eilėse už svetimųjų reikalus. Ši kariuomenė, tai tautos atsarga, kuri tol veiks nenuleisdama rankų, kol nesuplevėsuos laisvos Lietuvos vėliava ir bus ženklų, kad amžių pančiai ir kančios jau pasibaigė. Tikime, kad nesiras tokio jaunuolio, kurio širdis nepritartų tokiai didelei minčiai vykdyti didelį istorišką darbą.

Abejojame vien ar Suvienytos Valstijos leistų organizuoties vienos tautos jaunimui. Juk panorėtų savotiškas kariuomenes organizuoti lenkai, čekai, slavokai, rusai, italai ir kitos tautos. Tuomet atsirastų eilė kariuomenių nepageidaujamų Suv. Valstijoms. Jei tik ne ši abejonė, mes visa širdimi turėtume trokšti ir rupinties suorganizuoti lietuvių jaunimą savųjų eilėse. Ar tektų mūsų jaunimui eiti į kovų laukus, ar ne — sunku numanyti, bet kariškai sutvarkytas ir išmiklintas kunas būtų labai didi pagelba Lietuvai. Turėdami užpakalyje atsargą, ko verksmingais maldavimais negalėsime padaryti, tēn pamėginsime rodyti pajėgą, kuri padarys intekmę.

Ugus metus lietuviai žuvo be naudos, be obalsio, be garbės ir be naudos savo motinai tėvynei, toli nuo jos ribų, svetimuose kraštuose. Dabar jau atėjo laikas, kad jei reikia žuti, tai žuti su pasitarnavimu ir nauda savo tautai.

M. Z.

APZVALGA.

KATALIKŲ ORGANIZACIJŲ SEIMAI.

Neužilgo prasidės įvairių organizacijų Seimai. *Lietuvos Vyčių* organizacijos seimas atsibus liepos 23, 24 ir 25 dienomis Broklyne, N. Y. Laikas kuopoms rinkti ingaliotinius, apšarvuoti juos naudingas sumanymas. Turime prisirengti, kad mūsų V. Seimas, kaip ir pirmieji keturi, pasižymėtų rimtumu ir butų kelrodžiu tolimesniems darbams. L. Vyčių organizacija žymiai auga, plačiau išsišakoja jos veikimas, todėl reikia daugiau pastangų ir rūpesčio jojo tvarkymui.

S. L. R. K. A. Seimas atsibus 3, 4 ir 5 dienomis Pittsburg'e, Pa. Susivienijimas pereitais metais daug pažangos padarė: nusipirko Brooklyne nuosavius namus, kur steigia savo organui — "Garsui" — spaustuve. Tuose-pat namuose bus Susivienijimo Centras, kuris, sukoncentruves kruvoje darbą, daug pasekmingiau išplėtos ir ves organizacijos veikimą. Ateityje Susivienijimas savo namuose inkurs Immigrantų prieglauda, kuri tvarkys ir aprūpins po karei ateivių iš Lietuvos reikalus. Pirm karės mūsų brolys, atkeliavęs šion šalin, neturėdavo krikščioniško sutikimo. Dažniausia jį patikdavo tie, kuriems rūpėdavo ne tautiečio gerovė, bet užkrėtimas jo sielos bedievybės nuodais. Beje, šių metų Susivienijimo veikimui daug pakenkė savitarpiniai nesusipratimai, kuriuos sekantis, 33 Seimas, reikia manyti, su šaknimis išraus ir išdildys. Laikas mūsų didžiausiai organizacijai atsistoti ant galingų kojų, kad kuopasekmingiausiai varyti šelpimo ir kultūros darbą.

Darbininkų Sąjungos Seimas atsibus liepos 16 ir 17 dienomis Newark, N. J. Tai bus 2-ras šios jaunutės organizacijos Seimas, kurios priekyje neišmatuojami kalnai darbo. Kone visa mūsų išeivija, tai paprastųjų darbininkų luomas. Gi šis luomas ligšiol buvo iškrikęs. *Darbininkų Sąjunga* yra vienintėlė Amerikoje lietuvių darbininkų organizacija, kuri rimtai rūpinasi jų reikalais. Nežeizdama darbininkų jausmų, ji rūpinasi apšvietos, susipratimo keliu vesti darbininkus prie geresnių gyvenimo sanlygų. Šis antrasis *D. S.* Seimas turės daug darbo, nes turės surasti būdų, kaip organizuoti plačiąsias minias lietuvių darbininkų.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 3 Seimas atsibus liepos 9 ir 10 d. Pittsburgh'e. Mūsų moterys sparčiai organizuojasi ir uoliai darbuojasi. Organizacija suspietė virš 1,000 susipratusių moterų. Tai didi tautos viltis, nes tik susipratę moterys palaikys tautos stiprybę, susipratę moterys apvalys visuomenę nuo puvėsių — išauklės naują, idėjalę kartą, kulturiškas šeimynas. Lietuvės moterys tautos gyvenime sulosė svarbią rolę. Inkaustyta reterejuose mūsų tauta per moterų pastangas išlaikė tautybę. Gerus norus tautai rodo ir Amerikos moterys. Nuo širdies linkime, kad šis jų 3-čias Seimas butų naudingas organizacijai ir visam katalikų veikimui.

L. R. K. P. Blaivininkų Sus-mo Am. Seimas atsibus liepos 18 ir 19 d. Newark, N. J. Mūsų blaivininkai nusimano, kiek darbo jų laukia ateityje, todėl metai iš metų plėčia savo veikimą į platesnes ribas. Pastaraisiais metais blaivininkų veikimas ytin buvo intemptas. Daug šviesos ir naudingų žinių nešė Blaivininkų organas "Tautos Rytas." Blaivininkų kuopos rengė vakarus, prakalbas, paskaitas tikslu — kuo-

plačiausia išplėsti blaivybės idėją. Jei reiktų atsakyti, kokia nelaimė skaudžiausia vargina mūsų išsivius, be abejo, atsakytume, kad girtuoklystė. Ji čulpia mūsų nesusipratusius tautiečius labiau už visus kitus blogumus. Menkai apšviestas, menkai išauklėtas, išgraužtas girtuoklystės žmogus laikui bėgant netenka doros nei augštesnių žmogaus pašaukimo nusijautimų ir išvirsta įvairiais bedieviais, išgamomis. Lai tad šis 7-tasis Blaivininkų Seimas dar geriau sutvarko savo veikimą.

Tautos Fondo Seimas šiuosmet atsibus birželio 8 d. Pittsburgh'e, Pa. Jis seks tuoj po S. L. R. K. A. Seimo. Tautos Fondo skyriams ir S-mo kuopoms bus galima susitarus pasiųsti tuos pačius atstovus draug abiem Seimam. Bus mažiau sugaišties ir išsikaštavimo. Tautos Fondo veikimas yra labai svarbus. Ligšiol jis daugiau už visas kitas sroves suimtas kruvon pasidarbavo Lietuvai. Lietuvai dar reikalinga pagelbos, todėl Tautos Fondo reikalai visiems gyvai turi apeiti. T. F. valdybos pranešimu, Seimas turės padaryti nemažai žymių reformų, kad Lietuvos gelbėjimo darbas ir ateityje būtų varomas kuopasekmingiausia.

Žodžiu sakant, visos katalikų organizacijos turi svarbius tikslus, daug darbo ateityje. Atsižvelgiant į tai ir į opų mūsų tautos gyvenamąjį momentą, reikėtų turėti omenyje Seimus daryti tokio upo ir dvasios, kad jie padarytų intakas ne vien organizacijose, bet ir plačioje neorganizuotoje visuomenėje.

— :: — :: — :: —

TAUTOS PAŽANGOS PARTIJA.

Paskiausiai atėjusiuose "Lietuvių Balso" num. pranešama apie naują lietuvių partiją, kurią sudaro krikščionys demokratai išskliję po plačiąją Rusiją. Partijos uždaviniais bus tiesti tautai sveikos kultūros ir pažangos pamatus. Partija uoliai gvildens ir kitų partijų bei srovių obalsius spraudžiamus visuomenėje ir leizdama per kritikos kostuvą spręs jų vertę. Jei obalsiai bus sveiki ir naudingi visuomenės gyvenime — jiems pritaris, gi blėdingieji — bus vejami lauk. Čia galima patėmyti, "Tautos Pažangos Partija" atsirado kaip tik opiausioje mūsų tautos gyvenamoje valandoje. Tai bus tautos vidurys, arba širdis, kuri plaks, judins ir duos gyvybę. Įvairios "izmų" partijos, srovės, sekdamos įvairius iš kaž-kur atpustus svetimus tautai obalsius, tai nors darė daug triukšmo, bet negalėjo tvarkyti ir vesti visuomenės reikalų. Ypač karės metu taip vadinamų pirmievių darbai ir taktas parodė, kad jie negali buti arti tautos reikalų nei juos rupinti.

— :: — :: —

MIRĖ ŽYMUS LIETUVIŲ VEIKĖJAS.

"Lietuvių Balsas" iš Petrogrado praneša, kad kovo 4 d., šiais metais, nuo kraujo sugedimo miręs JUOZAS KUBILIUS, Lietuvių Dr. Centralio Komiteto išdininkas, 1-mosios Valstybės Dumos atstovas, įžymus visuomenės veikėjas.

Baisioji karė savo nagais skaudžiai drasko Lietuvos kuną, o beširdė giltinė renka rinktinius tautos sunus ir varo į kapus. Asmenyje a. a. J. Kubiliaus mūsų tauta nustojo vieno naudingiausio darbininko, kuris savo pažvalgomis arti stovėjo su plačiosios visuomenės įsitikinimais, savo taktu sugebėjo inešti veikime rimtumo, savo giliu ir pamatuotu judinamųjų klausimų rišimu inešdavo lietuvių publicistikon rimtą toną.

A. a. J. Kubilius skyrėsi su pasauliu gyviausiame išsivystime didžiosios rusų revoliucijos. Velionis, kaipo 1-mosios Valstybės Dumos atstovas paskaitytas senosios valdžios nusikaltusiu už "neištikimybę", buvo skaudžiai jos nubaustas. Jam buvo atimtos politikos teisės. Geso jau gyvybė velionio, bet kada matė, kaip ilgus metus laukiama laisvė, del kurios viskas aukota, — jau brėkšta, mirties patale, kaustomas

mirtinų skausmų, indomavo dalykų stoviu ir džiaugėsi pasekmėmis. Velionis pranašavo, kad Rusijos laisvė lemia ir Lietuvai naują, šviesią ateitį. “Man jau kaž kaip vis tiek, ar mirti ar gyvam buti; bet vis delto norėčiau sugrįžti Lietuvon; juk ir ji tur buti laisva bus” — taip paskutinėse gyvenimo valandose kalbėjo velionis.

Apgailėdami taip anksti mirties palaužtą tautos darbininką, įsidėkime širdin jo brangius troškimus ir obalsius: dirbkime Lietuvai tol, kol nebus jinais laisva, laiminga, o sulaukę to — grįžkime visi ten gyventi, statyti nuosavą kultūrą!

RUSIJOS REVOLIUCIJA IR LIETUVIŲ ATSTOVAI.

Iš smulkmeniškų rusų revoliucijos aprašymų gauname patirti ir lietuvių atstovų veikimą. Pasirodo, kad lietuviai judėjime uoliai dalyvavo, ypač matome plačią figuruojantį Martyną Yčą. Kaip tik revoliucijos banga nubloškė senąją valdžią, Duma ėmėsi tvarkyti ir vesti valstybės reikalus, M. Yčas su E. Kovalevskiu jos (Dumos) buvo nuskirtu vesti švietimo ministerijos reikalus ligi atvažiuosiant iš Maskvos prof. Manuilovui. Užėmus Manuilovui vietą, M. Yčas pasiliko jojo pagalbininku ir uoliu patarėju.

DIDŽIŲJŲ IŠVAŽIAVIMŲ RENGIMAS.

Atmename Pannsylvaniaiečių vasaros metu rengiamus didžiuosius išvažiavimus, arba “Lietuvių Dienas”. Susidėdavo kelių miestų jaunimo draugijos ir sudėtomis pastangomis surengdavo tas “Lietuvių Dienas. Atmename ir pasekmes tokių pramogų. Jos sutraukdavo dešimtimis tukstančių publikos, duodavo gausaus pelno. “Lietuvių Dienos” būdavo rengiamos naudai Lietuvos nukentėjusių žmonių ir pagarsinimui lietuvių vardo tarpe svetimtaučių. Kad patenkinti sutrauktą publiką, reikdavo sudaryti įvairią ir indomią programą. Prisieidavo intempti visas pajėgas, kad parodžius, ką lietuviai turi ir sugeba. Didesnės intekmės padarymui, kviesta įžymesnieji miestų piliečiai su prakalbomis.

Čia kalbame apie tuos išvažiavimus viena delto, kad žinome didelę jų svarbą lietuvių tautai, o antra, nusimanome, kad turint gerus norus ir pasišventimo tokių pramogų galima surengti įvairiose kolonijose, ypač ten, kur daugiau yra lietuvių ir susipratimas augščiau pakilęs. Dabar, besitartinant vasarai, kaip tik gera proga apie tokias pramogas minėti.

Lietuvos Vyčiai gali tokias pramogas rengti. Yra kolonijų, kur gyvuoja net po kelias Vyčių kuopas, arba artimosios kolonijos sujungtomis jėgomis galėtų rengti. Bostono Vyčiai didžiulį išvažiavimą jau rengia. Iš prisirengimo drąsu pranašauti, kad pelnys Lietuvai ir Vyčių organizacijos garbei. Pastarame L. Vyčių Chicagos Apskričio susirinkime ir-gi likosi nutarta surengti didelį išvažiavimą. Jei tik rasis patogi vieta tokio išvažiavimo įrengimui, jis pavyks. Chicagoje ir apielinkėje yra 12 Vyčių kuopų, be to, dideliame darbe galima tikėtis pritarimo ir pagalbos visos katalikų visuomenės. Tik reikia visiems įsitęmyti svarbius dalykus, kurie skatins imties darbo, tai: gerai įrengtos tokios pramogos atneša daug naudos karės nukentėjusiems, išjudina visuomenę ir plačiau pagarsina lietuvių tautos vardą.

ŽINIOS IŠ TĖVYNĖS.

“Kowner Zeitung” praneša tokių žinių iš Suvalkijos: “Jau vėl prisiejo bausti kontribucijomis keletą valščių. Du valščių Vilkaviškio apskrityje nubausta 200 ir 300 markių už tai, kad viename sudegė

javų sandėlis, kitame linų sandėlis; gi ugnis kilusi iš gyventojų neapsižiūrėjimo. Marijampolės apskrityje ir Seinų apskr. trys valsčiai gavo pabaudos už tai, kad viename valsčiuje sudegė javų sandėlis, kitame javų sandėlis ir gyvenamieji triobėsiai, trečiame sandėliai ir triobos su daug javų ir vis iš priežasties padegimo. Vienas Vilkaviškio valsčius nubausta už slėpimą pabėgusių rusų kareivių ir nedavimą žinoti apie tai valdžiai.”

— :: — :: —

LIETUVIŲ TAUTOS TARYBA.

Lenkų laikraščiai rašo, kad Petrograde susidarė Lietuvių Tautos Taryba, kuri tvarkys ir ves politiškąjį, ekonomiškąjį ir kulturinį tautos gyvenimą. Iš jos tarpo susidarė pildomasis komitetas iš 24 asm., kurių skaičiuje 12 lietuvių, 6 baltrusiai, 3 žydai, 2 lenkai ir 2 rusinai.

Platesnių žinių apie minimą L. T. Tarybą nepatirta.

KO DAR TU VAITOJI.

Nustojo putęs šiaurės vėjas,
Nustojo judinęs medžius;
Pranyko šaltis vis stovėjęs,
Ištirpdė saulė jau sniegus.

Saulute, kokia tu galinga,
Pakilus ant dangaus augštai;
Sušildai gamtą nukankintą
Nuo šalčio, sniego taip labai!

O viską, viską tu saulute
Gamtoj tuojaus atgaivini;
Laukai, medeliai ir žolūtė
Didžiuojas lapais apdengti!

Žmogeli, ko dar tu vaitoji?
Juk šildo saulės spinduliai;
Žiema praėjo jau šaltoji,
O tu raudoji dar skaudžiai!

Pažvelgk tiktai, žmogau, į gamtą!
Linksmybių ji taip kupina —
Gaivins krutinę tavo šaltą,
Atgims širdis tau kruvina!

L. Šilelis.

*ADV. J. GABRYS,
žymiausias atgimusių lietuvių tautos veikėjas. Vyčiams jis žinomas,
kaipo vienas pirmųjų auklėtojų mūsų jaunutės organizacijos.*

NEMUNAS.

“Nemune, mūsų upė! Kur vandenys tavo
Kuriuos sėmiau į mažą vaiko delnužėlį,
Kur laivs nešiojo mane jauną bernužėlį,
Kad atvėsio įieškojau karštai širdžiai savo.”

(Adomas Mickevičius).

Nemunas — didžiausia Lietuvos upė. Tekėdamas į Baltijos jurą, jis turi prasiskinti sau kelią per įvairias kliutis: čia jis sutinka pasiputusi, it pakiršintą katiną, keturą pastačiusį kalną; kitur — nežymiai iškilusią augstumą. Aplenkdamas šias kliutis, Nemunas iškrypsta iš tiesios vagos ir besiraitydamas lankais tiesia kelią tolyn ir tolyn.

Tokiuo būdu išsikraipydamas ir savo prietakomis Nemunas apima kone visą Lietuvos kuną; nuo ištakos ligi intakos Baltijos juron, turi apie pusantro šimto mylių ilgio. Tokiame ilgyje Nemunas yra nevienodas. Užmazgoje jis išvingiuoja nežymiu upeliu, toliau, inglėbdamas vis dau-

giau gislių, stiprėja ir kelia savo krutinę augštyn. Ligi menkas vandeniui, tai galingas savo mitrumu. Jaunas ir galingas augštutiniame tekėjime, sriauniai jis teka tarp augštų krantų, kuriuos apstoję medžiai ir pasistiepu sios uolos žiuri vandenin ir sveikina jį, linkėdamos laimingos kelionės pasiekti plačiąją jurą. Nuo Kauno Nemunas maino savo bėgimą. Čia jis priglaudžia Viliją ir, ingavęs daug pajėgų, liuosiau atsikvėpia, paliuosuoja krutinę nuo nuolatinio intempimo. Jau čia Nemunas netaip stebina ir savo krantus, pažvelgti į banguojančias vilnis, pagauti akimi visą jo puikumą. Kaip-gi mielas Nemunas tiems, kurie su juomi nuolat susigyvenę. Nemunas moka prabilti lietuviui į širdį, jis ir giliausius jausmus pasiekia. Nemunas brangus lietuviui, nes yra matęs ir atmenęs praeitį, Lietuvos ir mūsų bočių laimingus ir liudnus laikus, — jis yra liudininku viso, ką tik lietuviai nuo apsirinkimo dabartinės tėvynės yra pergyvenę. Jis matė ir atmena kovas mūsų bočių su nuožniais priešais, pasirįžusiais užimti Lietuvą, nuterioti jos turtus ir pavergti gyventojus. Nekartą Nemunas gelbėjo savo žmonėms, palaidodamas priešų minias savo šaltose vilnyse. Ir dainoje apie tai sakoma:

Tai toks Nemuno bėgimas. Dabar pasigrožėkime jo vaizdais ir praeitimi. Šis paveikslas vieną jo vaizdą perstato. Matome verpetuotą, medžiais apaugusią pakrantę; žemai, prie-pat vandens, stovi ukininko triobėsiai, kurie savo šešėliu atsispindi vandenyje. Miela retkarčiais aplankyti Nemuno krantus, pažvelgti į banguojančias vilnis, pagauti akimi visą jo puikumą. Kaip-gi mielas Nemunas tiems, kurie su juomi nuolat susigyvenę. Nemunas moka prabilti lietuviui į širdį, jis ir giliausius jausmus pasiekia. Nemunas brangus lietuviui, nes yra matęs ir atmenęs praeitį, Lietuvos ir mūsų bočių laimingus ir liudnus laikus, — jis yra liudininku viso, ką tik lietuviai nuo apsirinkimo dabartinės tėvynės yra pergyvenę. Jis matė ir atmena kovas mūsų bočių su nuožniais priešais, pasirįžusiais užimti Lietuvą, nuterioti jos turtus ir pavergti gyventojus. Nekartą Nemunas gelbėjo savo žmonėms, palaidodamas priešų minias savo šaltose vilnyse. Ir dainoje apie tai sakoma:

“O daug tada tu, Nemune galingas,
Matei vargų, nelaimių mūsų karčių...
O pasakyk mums, Nemune galingas,
Parodyk mums nors kiek paslapčių,
Kada baisus, kaip vėtra, kaip erelis
Lavonus priešų į jures nešei,
Ir Lietuvos upes, kaipo tėvelis,
Sušaukęs priešų lavonus draskei.”

Nemunas ne tik užstodavo kelią priešams ir nuo jų apgindavo, bet ir kitose nelaimėse nešdavo žmonėms viltį ir suraminimą. Daug skausmų ir ašarų jis nunešė juron. Prie jo, išsiverkus, nurimdavo lietuvaitė, netekus jaunojo bernelio; prie jo atgydavo žilo senelio viltis, kad už visus vargus ir nelaimes, kurias neša lietuviai, jiems šviesesnė ateitis išausianti. Vėliau, kada mūsų tauta viliugingai buvo inpainiota į ryšius su lenkais, po kurių globa patekė perėjo skaudaus nupuolimo ir pažeminimo laipsnius, Nemunas atjautė tą nelaimę ir gėdą, nes

“Nulėto Nemunas, tyliai banguoja —
Ir, rodos, ilsis bėgdamas vagoj.
Tik kaip kada senovę atsiminęs
Pavasaryje su plačioms lytim's
Nerimsta, šniokščia, rustauja užtvinęs
Ir drasko šonus su šaltais dantims.
Nenori nešti jungą svetimųjų.
Nenori vokiečius, gūdus matyti,
Nenori nei krantų matyt žaliųjų
Į jures bėgdams prieglaudos prašyt.”

Dabar Nemunas vėl liudininkas baisios Lietuvos nelaimės. Didėji Europos karė ant mūsų tėvynės užtraukė juodus debesis. Laike įsitimo karės audrų Nemunas parodė, kad jis, kaip ir senovėje, nekenčia svetimųjų priešų. Nieks nesužinos, kiek jis nurito vokiečių ir rusų į Baltijos jurą! Baisus buvo Nemunas, pasriuvęs kraujais, pilnas lavonų! Neramus jis buvo ir tada, kuomet lietuviai bėgdami iš tėvynės ir tiesdami į jį rankas, sakė paskutinį: Sudiev! Prie savo atsiminimų ir pasakų krovinio pridėjo liudniausią nuotikį...

Prakriks nelaimių debesis, prasiblaivins Lietuvos padangė, — Nemunas vėl nurims, tyru vandeniui išplauks. Augštose pakrantėse ir lygiuose

kloniuose vėl suskambės daina. Ir vėl vasaros metu, vakarais, kada dangus užbertas milijonais žvaigždžių, gamta pripildyta uksnų ir balsų, kurie susilieję harmonijon, tarsi banguojanti vilnis, pagauna žmogaus domą, — Nemunas, tarsi užburtas, vingiuos per plačią Lietuvą, savo paslaptingu čiurlėjimu trauks kiekvieną lietuvių pasiklausyti, ką jis šnabžda apie praitį. Sužavęs Nemunas ne vieną augštą sielą, kaip sužavėjo mūsų dainių Miekevičių, kuris poetiškiausiais žodžiais apdainavo jo grožę. Mūsų jaunimas, ypatingai moksleivija, posenovei gavinis savyje tėvynės meilę, išvydus Nemuną, jo nuostabius krantus!

Mat.

ANT UŽSAKŲ!

Parašė J. Š—as.

Minima pars est puella sui.

Ovidius.

(Taša)

Ant rytojaus ji skriste nuskrido pas Barbę Skryliutę. Reik pažymėti, Barbė yra gana praktiška mergina, kritiškai, žinoma, mergišku mastu, į dalykus žiuri. Onutė Barbę nagus šveičiant, gumą kramtant užtiko.

Gerą rytą, Barbut, — kaip viesula įsiveržus pasveikino Onutė ir be jokios matomos priežasties juokėsi, straksėjo.

Na, na, kas atsitiko, kad taip linksma? — Barbė kritiškai į Onutę pažvelgė. — Ar jau tukstančius nuo gatvekarių kompanijos laimėjai? Sakyk, kas atsitiko! Drožk viską ant syk!

Onutė jau rengėsi visą paslaptį atidengti, bet susigriebė. Kam ji tuč-tuojaus turi viską išpasakoti? Ne, ji truputį diplomatijos pavartos, pirma Barbės apie Juozą nuomonę iškvoš.

— O, nieko, taip sau. Gal džiaugiuos tave išvydus, — į supamąją kedę atsisėdus atsakė Onutė.

Barbė tylėjo. Deptelėjo į Onutę ir toliau nagus krapštė, su atsidėjimu gumą kramtė.

— Girdėjau, Juozas Skrybas dikėiai padus plėšo į jūsų namus bevaikščioldamas, — savo užsiėmimo nepertraukdama patėmijo Barbė.

— Taip. Beveik kas vakaras užsuka, — prisipažino Onutė.

— H-m-m! — numykė Barbė. — Mes jau dėl tavęs kiek abejoti pradėjome. Žinai kodėl Juozas Skrybas nė vakaro nepraleidžia pas jus neužėjęs?

“Mes” buvo apielinkės merginų šaika. O! Onutė gerai žinojo, delko Juozas taip reguliariai atsilankydavo. Bet diplomatiškai nutylėjo.

— Na, ką tu manai kodėl? — viskas ką ji užklausė.

Barbė atsistojo, guma Onutę pavaišino.

— Nenori? Imk, pamėgink, — priragino.

Gumą kramtydamas, viena į kitą žiurėjo.

— Anądien su Šlėgų Antosė susiginčijome, — užvestą šneką tęsė Barbė. — Antosė sako, Juozas suka apie tukstančius, kuriuos laimėsi, o aš sakau, Onutė lig tiek graži, jog *tokiam* Juozui ir be tukstančių būtų didelė laimė ją pasigavus.

Onutė tylėjo.

Nepyk, Onyte, už pasakymą, — prieteliškai Barbė čiauskėjo, — bet Antosė sako: “Žinia, ko tas ilganosis prie Greitutytės slenka. Pamatė, Ona pinigų laimės, tai ir lenda, kaip ožys į kopustus. O kur jis

pirma buvo?" Ir kaip pradės, žinotum, kvatoti! "Tai", sako, "pora butų! Juk jis ir eiti žmoniškai nemoka. Žinotum", sako, "syki šokti išvedė. Viešpatie, kojas nulepeno, nuo jo pabėgti turėjau". Nors aš ir kitos stojome už Juozą, sakėme, jis kiek ir negražus, bet šiaip jau geras vaikas, tečiau visos sutikome, kad tau jis ne pora.

Nabagė Onytė! Ji norėjo Juozą apginti, už jį užsistoti, bet paraudo ir nieko nesakė.

— Na, ir kas toliau? — numykė.

— Kas-gi toliau? — atkartėjo Barbė. — Pavydėjome, reik pripažinti. Sakėme, kaip Onutė turtinga bus, bile vaikina galės pasirinkti. Juk jie ir taip apie tave suka. Laiminga esi, Onute, žaiminga.

Bet Onutė nė kiek laiminga nesijautė. Ji atbėgo pasigirti, pasidžiaugti, o čia štai, kad nori! Staiga ji ir Barbė, ir Antosės ir visų kitų neapkęsti pradėjo. Kas joms apie kitus galvoj, ko jos apie visus liežuviais plaka? Atsistojo, namo grįžti pasirijo.

— Aš tik ant trumpos valandėlės užbėgau, — teisinosi, — turiu namo skubėti. Sudiev!

— Ko čia skubėti, palauk, — Barbė perkalbėti mėgino. Pasišnekėsim. Žinai, kas su Šlėgų Antose atsitiko? Einu anądien gatve, ogi žiuriu...

Onutė paskutinių žodžių nebegirdėjo. Ji namo skubėjo. Pasilikus viena, Barbė nusikvatojo. Skrybėlaite ant galvos užsidėjęs, ji nusiskubino pas Šlėgų Antosę naujienomis pasidalinti...

Greitutytė visą dieną blogiausiam upe buvo. Vaidentuvėje tai Juozas stovėjo, tai pajuokti greita Barbė, tai pikta Antosė. Pastebėtinai dalykas! Jos akyse Juozas liurbiau vis labiau atrodė, jo nosis fenomenaliai milžiniška išaugo!

Vakare, kaip visados, Juozas užkliuvo. Triumfuojantis, pakiliame upe. Iš menkiausio pasakymo jis juokties pasirengęs buvo, džiaugėsi, kaip mažas vaikas, dėl kiekvieno mažmožio. Onutė nejučiomis į jį vis atydžiau prisžiurinėjo. Teisybę, teisybę Antosė sakė, kad Juozas ne koks. Ana, kaip negražiai kojas surietęs sėdi, susikuprinęs. Ir veidas toks nečiannus, juokiasi žandą pakreipdamas. Jis jai ir žiedą šį vakarą dovanoms atnešė. Tikrai liurbis: nežinojo ant kurio piršto mauti, o kaip ji jam parodė, žiedas buvo perdidelis, nuo piršto krito. O jis, kaip nieko, iš to džiaugėsi, juokėsi. Juokėsi, kaip jis galėjo perdidelį nupirkti, o prisiketindamas žiedą ant rytojaus mažesniu pakeisti, vėl juokėsi. Ko jis taip juokiasi?

Tą naktį Onutė negalėjo užmigti. Ji visą naktį verkė, kukčiojo. Kuomet jau auštant užmigo, Juozo likimas buvo nuspręstas. Ji Juozo išsivadė! Ji bus turtinga, ji pasirinks vaikina, kurio jai visos draugės pavydės, nedrįs ant juoko jos statyti!

Susierzinusi, nervuota laukė Juozo vakare ant rytojaus ateinant. Kuomet jis su juoku ant lupų atėjo, ji nedrįso į akis jam pažvelgti. Smugio nenujausdamas, jis juokavo, buvo linksmas. Pasakojo, kaip iš jo krautvininkas šposus krėtė, kuomet jis pamainyti žiedo nuvyko, kaip ir jis pats nuo krautvininko neatsiliko. Išsiėmė žiedą, rengėsi jai ant piršto mauti.

— Aš žiedo neimsiu, — rauzdama, į jį nežiurdama, tarė Ona.

— Kodel? Kas pasidarė, Onut? — nerimastis aiškiai jo veide matėsi, atsimušė jo balse. Širdis ko tai negero artinantis nujautė, jis pabalo.

— Aš suklydau. Aš tamstos nemyliu, — jau ant "tamstos" pereidama ir vis silpnesniu balsu kalbėjo Onutė.

Baltas, kaip drobė, Juozas prie jos artyn ėjo. Akys išsiplėtė, jose begalinis skausmas, nusistebėjimas atsispindėjo. Kuomet jis į Onutę prašneko, balsas buvo visai silpnas, virpėjo.

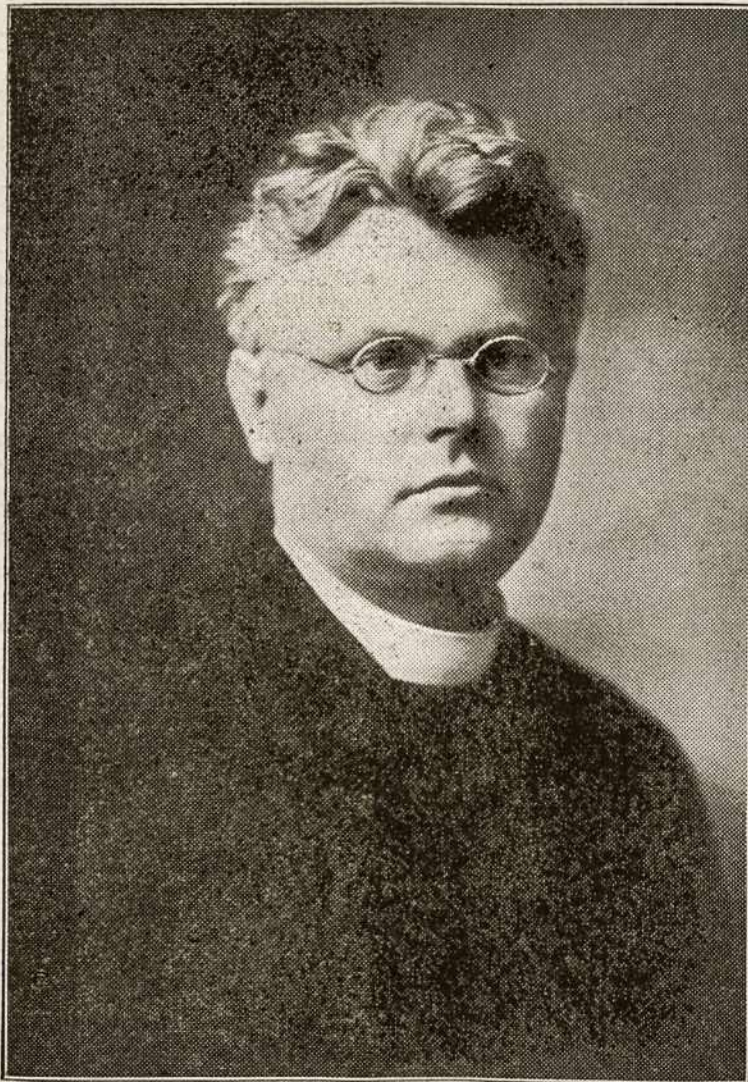
— Onutė, jei aš kuo prasikaltau... Kuo nusidėjau, jei aš... Užduok kočia nori bausmę, aš išpildysiu. Onute, aš... aš... — jo balsas užtruko, lyg kas gerklę jam butų užgniaužęs. Jo akys sudrėko, kambarys, Onutė miglose paskendo.

Ji vis labiau rauda, vis tankiau ir tankiau mirkčiojo. Dar valandėlė, ji but pravirkusi.

—Aš tamstos nemyliu, aš negaliu!... — skubiai, skubiai ji sužlebčiojo ir pakilus į kitą kambarį išbėgo. Ten ji savo ašaras paliuosavo.

Ilgai Juozas kambaryje stovėjo su nuleista galva, miglotomis akimis. Galop skrybėlę susigraibė ir ant galvos užmiršęs ją užsidėti, pro duris į gatvę išėjo. Tik geroką kelio galą praėjęs pajuto, kad skrybėlę rankoje tebelaiko, o kitoj rankoj suspaustas žiedas tebėra. Trenkė žiedą į šaligatvį, užsivaušlino skrybėlę ir ilgai, ilgai tą naktį gatvėmis klaidžiojo.

(Bus tąsa)

*KUN. J. TUMAS (VAIŠGANTAS),
žinomas lietuvių rašytojas, publicistas ir visuomenės veikėjas.*

JAUNAI LAKŠTUTEI C.

Dainuoki, Lakštutė, ilgiausius metus,
Visiems esi brangi ir miela,
Balselis švelnutis, malonus, saldus,
Žavėja jis širdį ir sielą.
Dainų Karalaitė esi Tu tikra,
Garbingą jos vardą nešioji,
Kaip angelas skaissti, maloni, gera,
Sekėja Tu muzos tikroji.
Dainuoki, Lakštutė, ilgiausius metus,
Visiems esi brangi ir miela,
Balselis švelnutis, malonus, saldus,
Žavėja jis širdį ir sielą...

Jonas P.

ŽAISLŲ SKYRIUS.

(Žaislų vadovėliui medžiaga).

(Kas turi tinkamos žaislų vadovėliui medžiagos, prašcme siųsti P. Mulvičiaus vardu: 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.).

IVAIRŲ ŽAISLAI.

Kas greitesnis?

(Tas žaidimas galima žaisti erdvame kambaryje ir tyrame ore).
Sustatoma dvi eili kedžių, suglaudžiant kedes taip, kad žaidime dalyvaujantiems viens į kitą nugaromis atsigręžę sėdi. Sėdynių sudaroma viena mažiau, negu žaidime dalyvaujančiųjų. Be sėdynės likęs eina pro sėdinčius ir vienam iš jų suduoda ranka per kojas ar per petį. Tarp judviejų tuomet eina lenktnės. Vienas bėga į vieną pusę aplinkui, kitas į antrą. Kuris greičiau apibėga, tas užima pasidariusią tuščią sėdynę. Pralaimėjęs tokiu pat budu pro šalį eidamas lenktnėsna iššaukia kitą asmenį ir taip toliaus.

Nesant užtekinai kedžių ar žaidžiant tyrame ore, sustojama ratu. Vienas iš žaidėjų aplink ratą eidams suduoda lengvai kuriam nors per pečius. Abu bėga į priešingas puses aplinkui rato. Pirmiau atbėgusis užima apleistą vietą, likusis-gi laimėti lenktnėse mėgina su kitu asmeniu.

Žiužė.

Žaidime dalyvaujantieji sustoja ratu, į vidurio pusę atsigręždami. Rankas laiko užpakalyj. Iš nosinaičių ar ko kito susuktą žiužę turi kas nors žaidime dalyvaujančiųjų. Aplinkui rato eidamas, žiužę paduoda kuriam nors rate stovinčiam. Žiužę gavęs su ja plaka po dešinę stovintį kaimyną. Lupamasis bėga į dešinę aplink ratą, stengdamasis nuo lupiko pabėgti. Kaip greitai plakamasis atbėga į savo pirmesnę vietą, žiužę turintis nebeturi teisės jį plakti. Žiužę-gi padavusis tuo tarpu kur nors rate atsistoja. Tas, kuris dabar laiko žiužę, paduoda ją kitam ir taip toliaus.

Žaidime dalyvumą imantieji neturi teisės į užpakalį žiurėti. Tas, kuris gavo žiužę, neturi teisės plakamąjį įsikibęs laikyti.

Trečių gaudyti.

Poros, vieni už kitų sustoję, sudaro kaip galint didesnį ratą. Iš tarpo rato išsiskiria pora. Vienas jų gaudo, kitas-gi yra "trečias" ir nuo jį gaudančio stengiasi išsisukti. Kaip greitai gaudamasis atsistoja kurios nors poros priešakyje, jis pasiliuosuoja; prie kurios poros atsistojo, užpakalinis lieka "trečiu" ir bando išsisukti nuo gaudančio asmens, stengdamasis kitos poros priešakyje atsistoti. Jei tas jam pasiseka, tuomet kitos poros užpakalinis tampa gaudomuoju. Jeigu-gi tas, kuris gaudo, "trečią" sugauna ar paliečia, pirma negu tas spėja kurios nors poros priešakyje atsistoti, tuomet sugautasis "trečias" tampa gaudytojum, o tas, kuris sugavo, stojasi kurios nors poros priešakyje. Užpakalinis trečias tuomet bėga, ir tt.

Tas, kuris gaudo, turi viduryje rato buti, neleizdamas "trečiam" porų priešakyje atsistoti ir stengiasi "tretį" palytėti.

— :: — :: — :: —

Katras miklesnis?

Sustato į vieną eilę tiek kedžių, kiek žaidime asmenų dalyvauja. Kedes reik taip sustatyti, kad kiekviena greta stovinti, butų į priešingą pusę atsukta. Jei yra pianas, vienas skambina maršą, o žaidime dalyvaujantieji maršuoja aplink kedes. Tuo tarpu viena kedžių prašalinama iš kurio nors eilės galo. Kaip greitai skambintojas muziką paliauja, kiekvienas stengiasi kedėn atsistoti. Tas, kuris sėdynės negauna, pralošia ir toliau žaidime nedalyvauja. Pradėjus skambinti, vėl maršuojama, viena kedžių prašalinama ir skambinimui pasiliovus vėl sėdasi, be sėdynės likusis prasišalina ir taip toliau, kol lieka viena kedė ir ją kuris galutinai neužvaldo.

Jei piano nėra, viskas atliekama vienam pašaliečiui komanduojuant. Paliepiant eiti, visi eina, o liepiant sėstis, visi sėdasi.

Norint fantų, kiekvienas sėdynės negavęs ją duoda, o paskutinis sėdynę užvaldęs lieka teisėju.

— :: — :: — :: —

Voverėlė.

Visi sėdasi ratu, o vienas atsistoja rato viduryj. Susėdę meta viens kitam nosinę (skepetaitę). Stovintis viduryj, rupinasi sugauti tą nosinę. Jeigu sugauna, tai rato vidurin eina tas, kuris mėgino sugauti, bet nesugavo. Jeigu niekas nemėgino gaudyti, tai rato vidurin eina tas, kuris metė.

— :: — :: — :: —

Bėgimas maišuose.

Lenktynėms maišuose reikia parinkti lygią, be akmenų, vietą. Geriausia tiktų pieva. Žaidėjams turi būti paruošti ilgi, platūs maišai. Maišą užriša pakaklėj. Visi dalyvautojai sustoja į eilę. Kuomet vedėjas sušuks: "viens, du tris!" — visi žaidėjai bėga į paskirtą vietą. Kas pirmas nubėgs, tas išlaimėja.

(Bus daugiau)

— : — : —

BUK RAMUS.

Buk kantrus, vargdieni,
Vargus iškentėsi,
Šviesesnės dalužės
Ateityj sulauksi.

Buk ramus, kareivi,
Kovą tu laimėsi,
Už tėvynės laisvę
Priešus nugalėsi.

Varguolis.

TAMAS ŠEIMIS,
"The Lithuanian
Booster" redakto-
rius.

Recenzija.

THE LITHUANIAN BOOSTER,; lietuvių mėnės-
sinis laikraštis anglų kalboje, pusl. 32. Kaina me-
tams 50c. Antrašas: 27 Short St., P. O. Kingston,
Pa.

Tik tas, kurs turėjo progą perskaityti nors vieną numerį šio indomaus mėnraščio, gali pilnai suprasti jo vertę. Retas laikraštis taip gražiai su-
geba painformuoti amerikonus apie Lietuvos pra-
citių ir dabartį, kaip kad "The Lithuanian Booster".
Savo lengviu klasišku stiliumi, trumpais prakil-
nių minčių straipsnelias ir gražiomis eilutėmis už-
interesuoja kiekvieną skaitytoją. Užtat ir nestebė-
tina, kad tokie žymūs dienraščiai, kaip "The
"Seranton Republican", "The Evening News", "Wilkes-Barre Times
Leader", "The Independent" ir kiti dažnai perspauzdina iš "Lithua-
nian Booster" straipsnelius.

Kad arčiau supažindinus "Vyčio" skaitytojus su "The Lithua-
nian Booster" turiniu, paduodu 12-ojo numerio intalpą.

1. Map of Lithuania, 2. The Democracy of Russia, 3. The Dawn,
4. German Money, 5. Brest Litovsk (Istoriškas ir geografiškas aprašy-
mas), 6. Beware (Apie lenkų nešvarias intrigas), 7. Weep No More,
Lithuania (Eilės), 8. Ambition, 9. I will, 10. Success, 11. Boosterials, 12.
A Boost (Tulo juokdario laiškas esperantų kalboje), 13. Popes Benedict
Donation for the Suffering Lithuania.

Už pavyzdinę vedimą šio mėnraščio reikia atiduoti kreditą re-
daktoriui Tamui Šeimiui, kurs yra talentinga ir veiklus Kingstono Vyčių
kuopos narys. Yra malonu, kad randasi Amerikoje gimusio jaunimo
tarpe tokių, kurie savo gabia plunksna darbuojasi Lietuvos labui. Tai-
gi mes privalėtumėm netikėtai pritarti jų tam veikimui, bet ir, sulyg
išgalės, paremti.

Patartina visiems, kurie supranta anglų kalbą, užsiprenumeruoti
ši labai didelės svarbos mėnraštį. Inteikus svetimtaučiu ši laikraštį,
jo nenumes, bet perskaitys nuo pradžios iki galo. Informuokime pasau-
liui apie Lietuvą!

Al. M. Račkus.

NAUJOS KNYGOS.

PATARLĖS IR IŠMINTIES GRUDELIAI. Surinko ir išleido P. Mu-
levičius. 1917 m. Chicago, Ill. Kaina 25c.

Dažnai ir labai ilgą kalbą, pasikalbėjimą galima sutraukti ir išreikšti
keliais trumpais ir gražiais sakiniais. Tokių, brandžių minčių, išminties sa-
kinių pilna viršminėta knygelė. Čia surinkta indomiausios mintys išminties
vyrų, kaip: Salemono, Dovydo, Šv. Jono, Šv. Jokubo, Wm. Cooper'io, M.
Tupper'io, Šv. Povilo, E. Young, Sokrato, Shakespeare, Plutarko, Platono,
Senecos ir kitų; skaisčiausi perlai iš lietuvių gražbylostės, patarlių; loty-
nų, graikų, vokiečių, danų ir kitų tautų patarlių. Kiekvienai žmogaus ypa-
tybei ((tobulai ar silpnai) yra pritaikintos mintys. Įvairių negyvų daik-
tų apibudinimui taip-pat apstybė gražių minčių.

Mylintiems žmonių kuopoje naudoties balso teise, inešti gyvumo ir
dvasios — *Patarlių ir išminties grudelių* knygelė bus geru įrankiu.

Knygelė rupestingai tvarkyta ir išleista.

VAIZDELIAI. Parašė Jonas Kmitas. Spauda "Darbininko." Boston, Mass. Kaina 30c.

Tai yra rinkinys keletas minėto autoriaus vaizdelių su dailiai parašytu Uosio Ižangos Žodžių, apibudinančiu autoriaus literatiškas pajėgas. Jonas Kmitas užsitarinauja, kad į jį žiurėtume, kaipo į rimtą literatą, sugėbantį vaizdžiai ir gyvai rašyti ir piešti tipus mūsų visuomenės.

PAŽINKIME SOCIALIZMĄ. Parašė P. G. "Darbininko" leidinys num. 15. So. Boston, Mass. Kaina 10c.

Knygelėje pačių socialistų vadų žodžiais, mokslu ir gyvenimu parodoma socializmo vertė. Knygelė sutaisyta rimtai ir bus labai naudinga žmonėms. Socializmo obalsis lietuvių visuomenės tarpe paplitęs labai plačiai, bet supratimo apie jį žmonės mažai dar turi.

DIDESNIS, NEGU HINDENBURGAS. (Vaizdelis iš gyvenimo). Parašė Abstinėntas. "Darbininko" spauda. Kaina 3c.

Šioje knygelėje parodyta nuopelnai nenuilstančio blaivybės dirvoje darbininko — kun. Saurusaičio. Jis tai ir pavadinta didesniu už garsųjį Hindenburgą.

APIE RELIGIJOS PRADŽIĄ IR JOS REIKALINGUMĄ. Parašė kun. J. Židanavičius. "Darbininko" spauda. 1917 m. Kaina 10c. (Grynas pelnas skiriamas nukentėjusiems nuo karės).

Knygelėje išdėstyta šie religijos privalumai: 1. Tikra religija rodo žmogui jo vienatinį ir tikrą tikslą; 2. Religija mokina žmogų, kaip jis tą savąjį tikslą gali pasiekti; 3. Religija sulaiko žmogų nuo blogo ir daro jį doru; 4 Religija veda visuomenę prie laimės; 5 Kaip saulė išblaško nakties tamsumą, taip religija išblaško tamsumas žmogaus proto.

Knygelė naudinga skaitymui.

A PLEA FOR THE LITHUANIANS. Gavome 7 ir 8 num. Leidžia Lietuvių Informacijos Biuras, 324 Wharton Street, Philadelphia, Pa.

A Plea for the Lithuanians garsina svetimtaučiams Lietuvos reikalus, todėl užsitarinauja, kad lietuvių visuomenė jį remtų.

Kas Jaunimo Veikiama.

DETROIT, MICH.

Nauja Vyčių kuopa.

Ligi šiam laikui, jeigu jau ko mums detroitiečiams truko, tai labiausia Vyčių kuopos. Taigi, toliau neatidėliojant, sekmadienyje, balandžio 29 d. tuojaus po pamaldų į bažnytinę salę sukviesta vietinis jaunimas delei užmezgimo Vyčių kuopos. Kalbėtojai: kun. K. Skrypko, adv. B. Mastauskas, Dr. D. Čapas ir A. Aleksandravičius labai gražiai ir suprantamai išaiškino Vyčių tikslą ir reikalingumą šioje kolonijoje. Detroito jaunimas pasirodė jau susipratęs ir Vyčių idėjas permainęs, nes kalboms užsibaigus prie naujos Vyčių kuopos prisirašė arti šimto

jaunų, gražių ir pilnų energijos mergaičių ir vaikinių. Toliaus išrinkta valdyba: kun. K. Skrypko dv. vadovu, A. Aleksandravičius — pirm., A. Jankauskaitė — pirm. pagalb., D. Gustaičiūtė — rašt., F. Perminienė — kasin., J. Viloniškis — fin. rašt., J. Miškinis — maršalka ir J. Vaitekunas — kasas glob. Susirinkimui nutarta laikyti kas ketvergas šv. Jurgio parap. salėje.

Detroito Vytauto ainiams atsirdus, mūsų lietuviški cecilikai ir laisvamaniai gavo kinkų drebėjimą. Nes, anot cecilikų, Vyčiai susiorganizavo tam, kad "apsiginklavus" jų "draugus" bombarduoti... Kas tiesa, tai tiesa. Vyčiai ketina apsiginkluoti,

tik ne šautuvais ar panašiais įrankiais. Vyčių ginklai bus štai koki: organizuojama didelis choras, dramatiškas skyrius, knygynas, paskaitų, žaislų ir kitokie skyriai. Tais tai ginklais Detroito Vyčiai ir mano savo kaimynus cicilikučius smarkiai bombarduoti.

Detroito naujai Vyčių kuopai linkėtina augti, bujoti ir savo veiklumu parodyti, ką jaunimas gali. Lai gyvuoja Detroito Vyčiai!

Vytis.

Red. prierašas: Labai smagu sveikinti naują Vyčių kuopą ir pažymėti, kad kovai su įvairiais išskrypėliais ir varymui kultūros bei pažangos darbo ligšiol mažai kuo prakilniu pasižymėjusioje Detroito kolonijoje, pasirinko labai išmintingus ir naudingus ginklus. Tais ginklais apsišarvavęs jaunimas greit išraus piktas usnis ir prirengs dirvą rimtam tautiniam susipratimui ir darbui.

—:—:—:—:—
GARY, IND.

Nauja Vyčių kuopa.

Galų gale ir Gery, Ind. lietuvių jaunimas suprato reikalą prisidėti prie bendro darbo su organizuota jaunuomene — Lietuvos Vyčiais.

Gegužės 8 d. čia pasakė prakalbas atvykę iš Chicagos svečiai: A. Sutkus ir P. Mulevičius, Liet. Vyčių centro išdininkas. Pirmasis kalbėjo apie spaudą. Antrasis apie jaunimo organizavimąsi. Prakalbų pasekmės geros. Užsimezgė Vyčių kuopa į kurią įstojo apie 20 narių. Kuopa augs, nes jaunimo čia daug ir susipratimas jo tarpan skverbiasi. Kuopos valdyba išrinkta tokių asmenų: pirm — K. Pažera, rašt. — J. Čeplikas, išdin. — S. Brazauskas.

Vyčių kuopa savo darbo programan dės visa, kas kels, plėtos kultūrą ir garsis lietuvių vardą tarpe svetimtaučių. Darban, jaunime. Raivykimės iš apsnudimo. Jau daug ir plačiai kalbama apie mūsų tautos laisvę. Tad rengimės prie jos.

Miško Aidai.

—:—:—:—:—
SPRING VALLEY, ILL.

Sekmadienyje, gegužės 6 d., L. Vyčių 28 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą. Vakaro rengėjai išdavė raportą iš kurio pasirodė, kad ne-

mažai turėta pelno. Pusė pelno paskirta Vyčių knygynui. Kad padidinus knygyną, V. Abračinskas davė įnešimą kreiptis į visuomenę, prašant aukų knygomis. Taigi, tikimės, kad visuomenė pagelbės savo aukomis.

Geistina, kad visi šios kuopos Vyčiai atsilankytų ant ateinančio susirinkimo, nes bus daug svarbių reikalų svarstoma.

Julius Ciceronis.

MELROSE PARK, ILL. . .

Nors maža čia jaunimo, bet uoliai jis kruta, darbuojasi. Štai, balandžio 21 d. L. Vyčių 22-ra kuopa ir L. H. D. ratelis surengė gražų koncertą.

Darbo yra užmanyta ir ateičiai. Birželio 2-ą dieną Frank ir James svet. Vyčių kuopa rengia puikų vakarą su įvairiais margumynais.

Liet. Pelėda.

—:—:—:—:—
CHICAGO, ILL.

Apskričio susirinkimas.

Lietuvos Vyčių Chicagos Apskričio susirinkimas įvyko geguž 6 d., šv. Jurgio par. svet. Dalyvavo skaitlingas burys delegatų, viso apie 50 asmenų, kas parodo, kad Vyčiai jau pribrendo prie bendrojo veikimo.

Svarstyta apie gegužinę, rengiamą liepos 4 d., visiems žinomoje vietoje — Willow Spring, ten, kur perreitas metais buvo. Geresniam įrengimui išrinkta trijų asmenų viršiausioji komisija ir nuo kiekvienos kuopos ingaliočiai, kurių pareigomis bus dirbti su komisija ir informuoti kuopas apie dalykų stovį. Tai-gi lieka tik gerai prisirengti, o žinome, kad pasisekimas priklauso nuo mūsų pačių. Taip-pat likosi nutarta surengti kitą viešą išvažiavimą, dedant dideles pastangas, kad jis būtų indomus, triukšmingas ir padarytų naudos nukentėjusiam Lietuvai.

Svarstyta Teatralio Ratelio įstatai. Ratelis dar tik užmazgoje ir jam reikalinga nutiesti pamatus.

Išrinkta komisija darbavimuisi su Centru gimnastikos klausimais.

Dvasiškas Liet. Vyčių org. vadovas, kun. H. Vaučiūnas šiame susirinkime perdavė Centro išdininkui \$100.00 "Vyčio" reikalams.

A. Jakavičiūtė,
Apskr. rašt.

**L. VYČIŲ CHIC. APSKRIČIO
CHORO KONCERTAS.**

Gegužės 13-tą d. Mark White Square parkučio salėje Apskr. Choras davė publikai veltui koncertą. Publikos buvo pilna salė ir koncertu likosi labai patenkinta.

Choras rengiasi dar rimčiau darbuotis. Mokinsis kantatą "Broliai". Turime vilties, kad ši kantata bus pastatyta tobulai, nes dailės srityje choras jau padirbėjęs ir pajėgomis vis auga didyn.

—:—:—:—:—

WILKES-BARRE, PA.

Kalbėjo studentams apie Lietuvą.

Tamas Šeimis, "The Lithuanian Booster" redaktorius, kalbėjo 2,500 studentų apie Lietuvą. Pasakojo lietuvių istoriją ir ateities troškimus ir viltis. Po kalbai, vardu studentų, perdėtinis Jacob Breidinger nuoširdžiai padėkojo kalbėtojui už rimtą kalbą. Kalbą Tamas Šeimis laikė balandžio 30 d.. Apie ją gražiai atsiliepė anglų laikraštis "The Evening News".

Garbė geriems tėvynainiams, kurie darbuojasi kankinės tėvynės naudai!

—:—:—:—:—

**NEW YORK IR NEW JERSEY VALSTIJŲ LIET. VYČIŲ
APSKRIČIO SUSIVAŽIAVIMAS**

atsibus gegužės 27-tą d. š. m. Karalienės A. par. svetainėje, So. 4-ta ir Roebing gatv. Brooklyn, N. Y., 2-rą val. po pietų.

Visos kuopos pasistengkite prisiųsti atstovus. Sprendžiamojo balso neturės atstovai tų kuopų, kurios neišpildė pereito Apskr. susirinkimo nutarimų. (Skaitykite 5 num. "Vytis," pusl. 10). Bus svarstoma svarbūs dalykai, kas mus visus paliečia. Kuopos induokite raštiškus savo nusprendimus ir reikalavimus.

J. K. Miliauskas,

Liet. Vyčių N. Y. ir N. J. Val. Apskr. pirmin.

—:—:—:—:—

PRANESIMAS.

L. Vyčių Conn. Apskričio kuopoms.

Birželio 10 tuoj po mišių šv. Kazimiero parapijinėje svetainėje New Haven, Conn. įvyks 5-tas L. Vyčių Conn. Apskričio susivažiavimas. Tadgi visos L. Vyčių Conn. Apskr. kuopos malonėkite prisiųsti delegatus, nes šis begalo svarbus susivažiavimas, kuriame reiks pasitarti, kaip geriaus prisirengti prie 5-to Kongreso ir reiks pasitarti dar kelias dalykų apie busiantį Apskr. išvažiavimą ir tt. Tadgi primenu kuopoms apsmokėti duokles į Apskričio išdą, kaip yra nutarta — kas mėnuo po du centu nuo nario, ir iškalno užsimokėti už tris mėnesius. - Pinigus siųskite išdininkės vardu:

M. Matuzaitė, 443 So. Park Ave., Bridgeport, Conn.

A. V. Veleckis, apskr. rašt.

GARY, INDIANA.

Gegužio 8 d., atsilankius P. Mulevičiui, Liet. Vyčių išdininkui, likosi suorganizuota nauja L. V. kuopelė. Į valdybą išrinkta Kaz. Pažėra, pirm., Jon. Čeplikas, rašt., Simonas Brazauskas, išdin. Visi energiški darbininkai, todėl tikimasi, kad jie išauklės šią kuopą į didžiausią šioje apielinkėje. Lietuvos Vyčių kuopos išdyginui reikia pripažinti, nuopelnei vietos klebonui, gerb. kun. P. Rusiui, kuris sukviėtė jaunimą ir davė progos paaiškinti Liet. Vyčių tikslus.

P. M. Vytis.

—:—:—:—:—

GAUSI AUKA.

Gegužio 6 d. Lietuvos Vyčių Chicago Apskričio susirinkime, gerb. kun. H. J. Vaičiūnas, L. V. org. dvasiškas vadovas, sulgy pasizadėjimo L. V. 4-tame Kongrese, inteiškė čekį vertės \$100.00, kaip auką "Vyčiui". Vardan Lietuvos Vyčių organizacijos, už taip gausią auką, tariu nuoširdžiai acių!

P. Mulevičius,

Liet. Vyčių išd.

NUO LIET. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIO VALDYBOS.

Primename, kad kuopos prisirengtų prie sekančio Apskrčio susirinkimo, kurį šauksime neužilgo. Apdirbkime sumanymus, kuriuos siūsis Seimui, ypač organo "Vyčio" klausimas prisieis rimtai pagvildenti.

Ir paties Apskrčio veikimas (Vyčių gegužinė, viešasis išvažiavimas) laukia didelio jėgų intempimo.

Liet. Vyčių Ch. Apskr. Valdyba.

L. VYČIŲ CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI.

Dvas. Vadovas: Kun. H. J. Vaičiūnas,
3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pirm.: J. E. Karosas,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Vice-Pirm.: O. Šargeliutė,
108 Kent Lane, Wilkes-Barre, Pa.

Rašt.: Juozas B. Šaliūnas,
866 Bank St., Waterbury, Conn.

Izd.: P. Mulevičius,
6329 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Izdo Globėjai:
Tamas Šeimis,
27 Short St., Kingston, Pa.

M. Pivnickiūtė,
P. O. Box 374, Minersville, Pa.

F. A. Černiauskas,
348 Stanton St., Wilkes-Barre, Pa.

Literatiškoji Komisija:

Kun. F. Kemėšis,
50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

Kun. V. Dargis,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

A. Aleksandravičius,
66 Conceleya St., Brooklyn, N. Y.

Al. Račkus,
1516 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

J. J. Ramanauskas,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVOS VYČIŲ CHICAGOS APSKRIO KUOPŲ RAŠTININKŲ ADRESAI:

4 kp. M. J. Balsienė, 2124 So. Halsted st., Chicago, Ill.

5 kp. P. Sriubas, 1733 N. Robey st., Chicago, Ill.

8 kp. O. Deivikaitė, 169 E. 11th st., Kensington, Ill.

13 kp. J. J. Šaputis, 4450 So. Hermitage ave., Chicago, Ill.

14 kp. Pr. Zdankus, 1520 So. 49th ave., Cicero, Ill.

16 kp. P. Gedgaudas, 3202 So. Halsted st., Chicago, Ill.

24 kp. A. Skautukė, 2307 W. 22 Pl., Chicago, Ill.

35 kp. A. Kudirka, 12241 So. Emerald ave., West Pullman, Ill.

36 kp. Kyietkus, 4409 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

— :: — :: —

NAUJAS LAIKRAŠTIS

Susiv. L. R. K. Amerikoj
balandžio pabaigoje, š. m.
pradės leisti savaitini
laikraštį

"Garsas"

"GARSAS" eis kas ket-
vergas didelių 8 puslapių, 7
kol., formate.

"GARSAS" bus vienu ge-
riausių ir svarbiausių Ame-
rikos lietuvių kat. laikraščių.

"GARSUI" sandarbinin-
kauti pasižadėję gabiausiai
Amerikos lietuvių rašytojai,
publicistai, visuomenininkai.

"GARSO" prenumerata
metams \$2.00, pusm.—\$1.00.

Prenumeratai ir korespon-
dencijoms siūsti antrašas:

"GARSAS"

456 Grant St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS BARZDASKŪTIS.

(Vytis 13 kp.)

Jeigu mylite turėti gražų, ty-
rą veidą — kirpkitės ir skuski-
tės pas mane. Darbą atlieku
greitai ir gražiai.

JONAS J. KAMINSKAS,

1711 W. 46th Str., Chicago, Ill.

20

11013

LIETUVOS VYČIŲ GEGUŽINĖ

Bostono Vyčiai rengia milžinišką

IŠVAŽIAVIMĄ

Gegužio-May, 30 d., 1917

Caledonian Grove Parke

West Roxbury, Mass.

Visas pelnas nuo gegužinės skiriamas:

NUKENTEJUSIAI LIETUVAI.

KELRODIS SVEČIAMS IŠ KITUR

Išlipę ant South Station imkit "elevatori" į South ir važiuokite iki Forest Hill, iš ten paimkite karą į Charles River (West Roxbury), kuris priveš jus tiesiog prie Caledonian Grove.

GENERALIS OFISAS:

"DARBININKAS."

242 W. Broadway,

South Boston, Mass.

Bilietus galima gauti "Darbininke" ir pas Vyčių kuopų narius.

PROGRAMAS:

1. Tautiški žaislai,	5. Basket-Ball,
2. Šokiai,	6. Druvuolių imtynės,
3. Dainos (chorai, solo, duetai),	7. Base-ball,
4. Lenktynės:	8. Virvės traukimas,
a) vaikų,	9. Įvairūs monai,
b) merginų,	10. Prakalbos,
c) didelių vyrų,	11. Drilčiai,
d) mažųjų moterų,	12. Monologai, dialogai ir t. p.
e) vaikų.	13. Svečių Sumažymai.

UŽKANDŽIAI SKANŪS — UŽ PINIGUS.

BILIETAI: porai (merginai su vaikinų) 50c., vyrams 35c., moterims 25c., vaikams 10c.